



De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Datum
26 juli 2016

Ons kenmerk
z2016-11802

Uw brief van
24 juni 2016

Contactpersoon

Uw kenmerk

Onderwerp

Wetgevingsadvies Tijdelijk besluit experiment vervroegde inzet no-risk polis

Geachte ,

U heeft de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) gevraagd, ingevolge artikel 51, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens (hierna: de Wbp), te adviseren over het conceptbesluit Tijdelijk besluit experiment vervroegde inzet no-risk polis Ziektewet (hierna: het voorstel).

Met deze brief voldoe ik aan uw verzoek.

Inhoud en doel van het wetsvoorstel

De directe aanleiding voor onderhavig conceptbesluit is de aanbeveling door de werkgroep Kanker & Werk om een experiment te starten met de no-riskpolis. Deze werkgroep is ingesteld om met een actieplan te komen voor de arbeidsmarktpositie van mensen die kanker hebben of die kanker hebben gehad.

Voor (ex-)kankerpatiënten die geen werkgever meer hebben – bijvoorbeeld omdat hun tijdelijke contract is geëindigd tijdens hun ziekteperiode – is het moeilijk om weer werk te vinden bij een andere werkgever. Om de arbeidsmarktpositie van deze mensen te verbeteren, is geopperd om voor hen een no-riskpolis in het leven te roepen. Bij een no-riskpolis betaalt UWV het ziekengeld. Hierdoor wordt de werkgever financieel gecompenseerd voor zijn financiële lasten ingeval van ziekte van zijn werknemer.

Om te onderzoeken of een vervroegde inzet van de no-riskpolis van meerwaarde is bij het verkrijgen van werk, zal de regering – gelet op vorenstaande – een experiment inrichten gericht op alle vangnetters zonder werkgever. Doordat een werkgever geen financieel risico loopt als deze persoon ziek wordt, wordt er een drempel voor werkgevers weggenomen. Door middel van dit experiment zal de hypothese onderzocht worden dat de vervroegde inzet van de no-riskpolis de kans op het verkrijgen van werk



Datum
26 juli 2016

Ons kenmerk
z2016-11802

voor deze groep wordt vergroot.

Beoordeling

Grondslag gegevensverwerking

De beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit spelen in de Wbp een centrale rol. Zo behelst artikel 8 Wbp, waarin de gronden zijn opgesomd die een gegevensverwerking rechtvaardigen, dat bij elke verwerking aan deze beginselen moet zijn voldaan (TK 1997-1998, 25 892, nr. 3, p. 80).

In de nota van toelichting wordt aangegeven dat gezien de aard van dit voorstel een Privacy Impact Assessment (PIA) is uitgevoerd. Met behulp hiervan is volgens de nota van toelichting de noodzaak van gegevensverwerking bekeken en is op gestructureerde wijze de implicaties van de maatregel op gegevensbescherming in kaart gebracht. Hierbij is aandacht besteed aan de beginselen van gegevensminimalisering en doelbinding, het vereiste van een goede beveiliging en de rechten van de betrokkenen. Om kwantitatieve uitspraken over dit experiment te kunnen doen zijn volgens de nota van toelichting gegevens nodig van de deelnemers op het gebied van arbeidsmarkt en gezondheid.

Voor elke verwerking van persoonsgegevens geldt dat deze aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit dient te voldoen.¹ Hoewel in de nota van toelichting wordt aangegeven dat de noodzaak van gegevensverwerking is bekeken, blijkt uit de nota van toelichting niet dat is beoordeeld of aan het proportionaliteits- en subsidiariteitsbeginsel wordt voldaan. Bij de beoordeling of aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit is voldaan, dient een belangenafweging te worden gemaakt, waarin de beoogde inbreuk op het privéleven en de (privacy)belangen van betrokkenen worden gewogen. Om deze weging te kunnen maken dient onder meer te worden geconcretiseerd welke persoonsgegevens worden verwerkt, wat de aard is van deze persoonsgegevens (of er bijvoorbeeld bijzondere persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16 Wbp zullen worden verwerkt), en voor welke doeleinden deze gegevens oorspronkelijk zijn verzameld. Vervolgens dient te worden beargumenteerd dat de inbreuk op de privacybelangen van de bij de verwerking van persoonsgegevens betrokkene niet onevenredig is in verhouding tot het met de verwerking te dienen doel en dat het doel waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt in redelijkheid niet op een andere, voor de bij de verwerking van persoonsgegevens betrokkene minder nadelige wijze kan worden verwezenlijkt.

In het voorstel en de bijbehorende toelichting is onvoldoende onderbouwd dat de met het voorstel beoogde verwerkingen noodzakelijk zijn en – hiermee samenhangend – dat aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit is voldaan. De AP adviseert derhalve een dergelijke onderbouwing alsnog in de nota van toelichting op te nemen. De AP adviseert voorts om bij deze onderbouwing acht te slaan op het feit dat het voorstel voortvloeit uit het actieplan om de arbeidsmarktpositie van mensen die kanker hebben of kanker hebben gehad te verbeteren, terwijl het experiment mogelijk zich niet of niet uitsluitend zal richten op personen die niet binnen die doelgroep vallen.

Verwerking van persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid

¹ TK 1997-1998, 25 892, nr. 3, p. 80



Datum
26 juli 2016

Ons kenmerk
z2016-11802

De nota van toelichting geeft aan dat wordt beoogd om persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid te gaan verwerken. Artikel 16 Wbp bepaalt onder meer dat het verboden is om gegevens betreffende iemands gezondheid te verwerken. Dit verbod geldt niet indien de verantwoordelijke (in dit geval de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) voor de gegevensverwerking zich kan beroepen op een van de uitzonderingsgronden als bedoeld in de artikelen 21 en 23 Wbp.

De AP adviseert om in de nota van toelichting nader in te gaan op de uitzonderingsgrond op basis waarvan de verbodsbepaling van artikel 16 Wbp niet van toepassing zou zijn.

Informatieplicht

Artikel 34 Wbp bepaalt dat indien buiten de betrokkene om persoonsgegevens worden verkregen de verantwoordelijke de betrokkene zijn identiteit en de doeleinden van de verwerking mededeelt, tenzij deze reeds daarvan op de hoogte is. Deze informatie dient te worden gegeven op het moment van vastlegging van hem betreffende gegevens, of wanneer de gegevens bestemd zijn om te worden verstrekt aan een derde, uiterlijk op het moment van de eerste verstrekking.

Voorts bepaalt het derde lid van artikel 34 Wbp dat de verantwoordelijke nadere informatie verstrekt voor zover dat gelet op de aard van de gegevens, de omstandigheden waaronder zij worden verkregen of het gebruik dat ervan wordt gemaakt, nodig is om tegenover de betrokkene een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen.

In de nota van toelichting wordt onder 'Onderzoeksopzet, omvang en duur' aangegeven dat de personen die deelnemen aan het experiment willekeurig geselecteerd zullen worden door UWV op basis van het burgerservicenummer. Met deze werkwijze wordt volgens de nota van toelichting bereikt dat de effecten van het experiment zo nauw mogelijk in kaart kunnen worden gebracht.

De nota van toelichting bevat geen toelichting op de wijze waarop deze groep betrokkenen over dit experiment en de daarbij gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens worden geïnformeerd.

De AP adviseert om in de nota van toelichting een passage op te nemen over de wijze waarop wordt voldaan aan de vereisten van artikel 34 Wbp.

Rechten betrokkenen

Hoofdstuk 6 van de Wbp (artikel 35 t/m 42 Wbp) betreft de rechten van betrokkenen.

Artikel 36, eerste lid, Wbp bepaalt dat betrokkenen het recht hebben om de verantwoordelijke te verzoeken deze te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen, of af te schermen indien deze feitelijk onjuist zijn, voor het doel of de doeleinden van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn dan wel anderszins in strijd met een wettelijk voorschrift worden verwerkt.



Datum
26 juli 2016

Ons kenmerk
z2016-11802

Artikel 40, eerste lid, Wbp bepaalt dat, indien gegevens het voorwerp zijn van verwerking op grond van artikel 8, onder e en f, Wbp de betrokkene daartegen bij de verantwoordelijke te allen tijde verzet kan aantekenen in verband met zijn bijzondere persoonlijke omstandigheden.

In de nota van toelichting wordt aangegeven bij de uitvoering van de PIA aandacht is besteed aan onder meer de rechten van de betrokkenen. In de nota van toelichting wordt verder niet toegelicht hoe betrokkenen gebruik kunnen maken van hun rechten die zij op grond van de Wbp moeten kunnen uitoefenen. In dit verband is met name de grondslag voor de gegevensverwerking van belang. Indien de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt (artikel 8, onder e, Wbp), hebben betrokkenen immers het recht om te allen tijde verzet tegen de beoogde gegevensverwerkingen aan te tekenen in verband met bijzondere persoonlijke omstandigheden.

De AP adviseert om in de nota van toelichting te omschrijven op welke wijze betrokkenen gebruik kunnen maken van hun rechten op grond van de Wbp, waarbij tevens aandacht dient te worden besteed aan de mogelijke toepasselijkheid van artikel 40 Wbp.

Bewaartermijnen

Artikel 10, eerste lid, Wbp bepaalt dat persoonsgegevens niet langer bewaard mogen worden in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkene te identificeren, dan noodzakelijk is voor de verwerkelijking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt.

In nota van toelichting bij het voorstel wordt niet ingegaan op de bewaartermijnen die gehanteerd dienen te worden in het kader van beoogd experiment.

Mede gelet op het gevoelige karakter van de voorgestelde gegevensverwerkingen, adviseert de AP om nader aan te geven welke bewaartermijnen toegepast dienen te worden en hierbij tevens aan te geven waarom deze bewaartermijnen noodzakelijk zijn voor de verwerkelijking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt.

Opmerking van wetstechnische aard

In het voorstel wordt afgeweken van de artikelen 26b en 26d van de Ziektewet. In artikel 3, eerste lid van het voorstel wordt aangegeven dat het UWV *in zoverre in afwijking van de artikelen 29b en 29d van de Ziektewet*, ambtshalve besluiten dat de werknemer recht heeft op ziekengeld over perioden van ongeschiktheid tot werken wegens ziekte die zijn aangevangen in de vijf jaren na aanvang van de nieuwe dienstbetrekking [...].

In de nota van toelichting wordt aangegeven dat deze afwijkingen nodig zijn om te onderzoeken of een vervroegde inzet van de no-riskpolis van meerwaarde is bij het verkrijgen van werk.

De wettekst noch de nota van toelichting maakt duidelijk van welke onderdelen van de artikelen 26b en 29d van de Ziektewet afgeweken kan worden.



Datum
26 juli 2016

Ons kenmerk
z2016-11802

Het CBP adviseert u om specifiek aan te geven van welke onderdelen van artikel 26b en 29d van de Ziektewet afgeweken kan worden.

Dictum

De AP adviseert u niet tot indiening van het voorstel over te gaan, dan nadat daarin met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

Hoogachtend,
Autoriteit persoonsgegevens,

Mr. J. Kohnstamm
Voorzitter